

**HOE TE
TWISTEN
OVER
SCHOONHEID**

MENNO DE BREE

PROGRAMMA

1. **Introductie: Schizofrene dokters, Plato en het Schone**
2. Subjectief
3. Objectief
4. Intersubjectief

DE SCHIZOFRENE RELATIE TUSSEN DOKTERS EN 'HET SCHONE'

- **Expliciet:** Schoonheid is... subjectief, persoonlijk, niet meetbaar... niet relevant en niet interessant.
- **Impliciet:** schoonheid als criterium van kwaliteit.

ARISTOTELES: 3 VORMEN VAN KENNIS

1. Episteme Expertise Kunde

2. Techne

3. Phronesis Meesterschap Kunst

SCHOONHEID: CRITERIUM VOOR MEESTERSCHAP

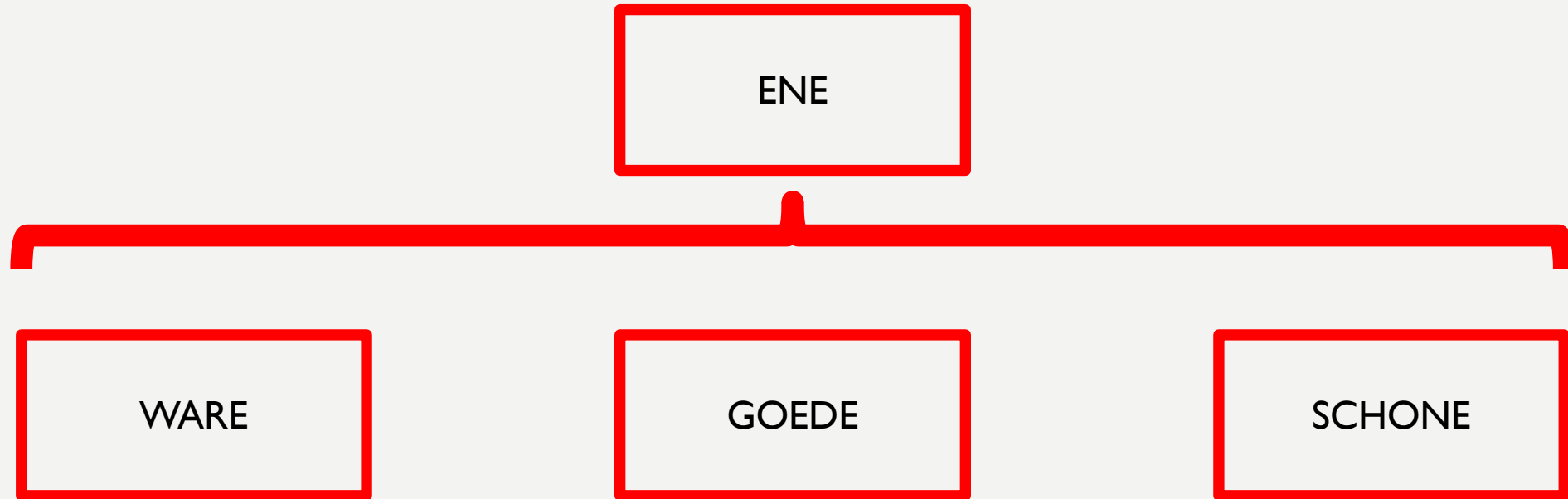
1. **Resultaat:** 'mooi geheelde wond'
2. **Verwondering:** Het sublieme
3. **Vaardigheid:** lichtheid, moeiteloosheid
4. **Karakter:** bevrijdende rationaliteit van
'het juiste midden'

PLATO'S GROTTALLEGORIE

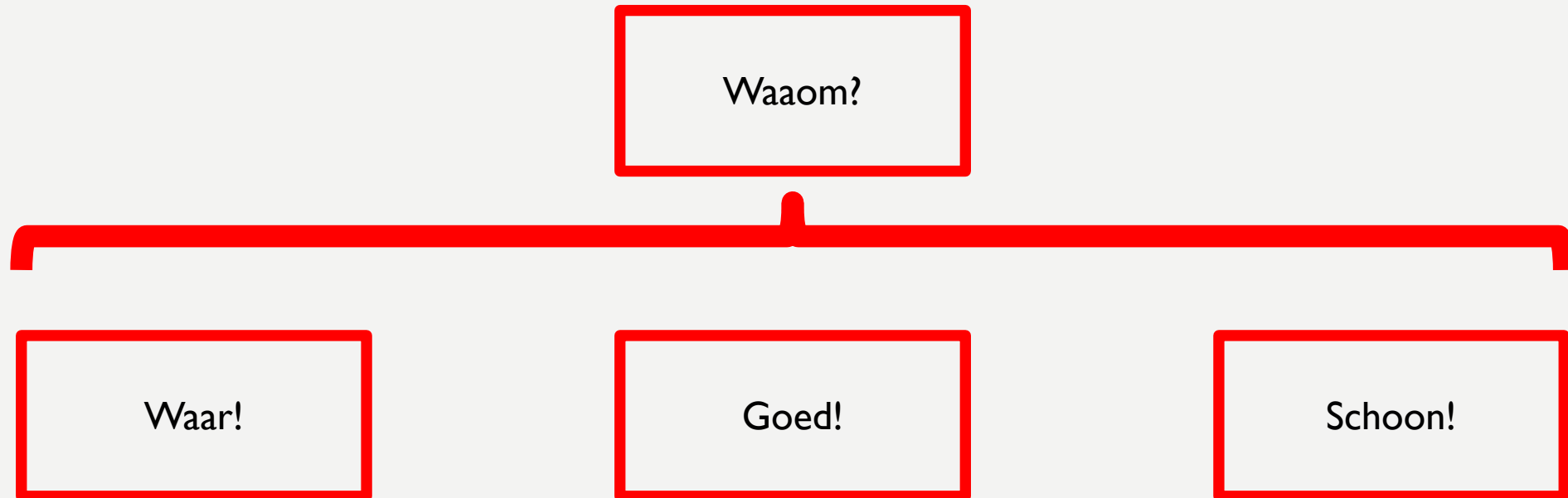
(427 – 347 V CHR)



DE *IDEEËN* ALS WARE AARD VAN DE WERKELIJKHEID



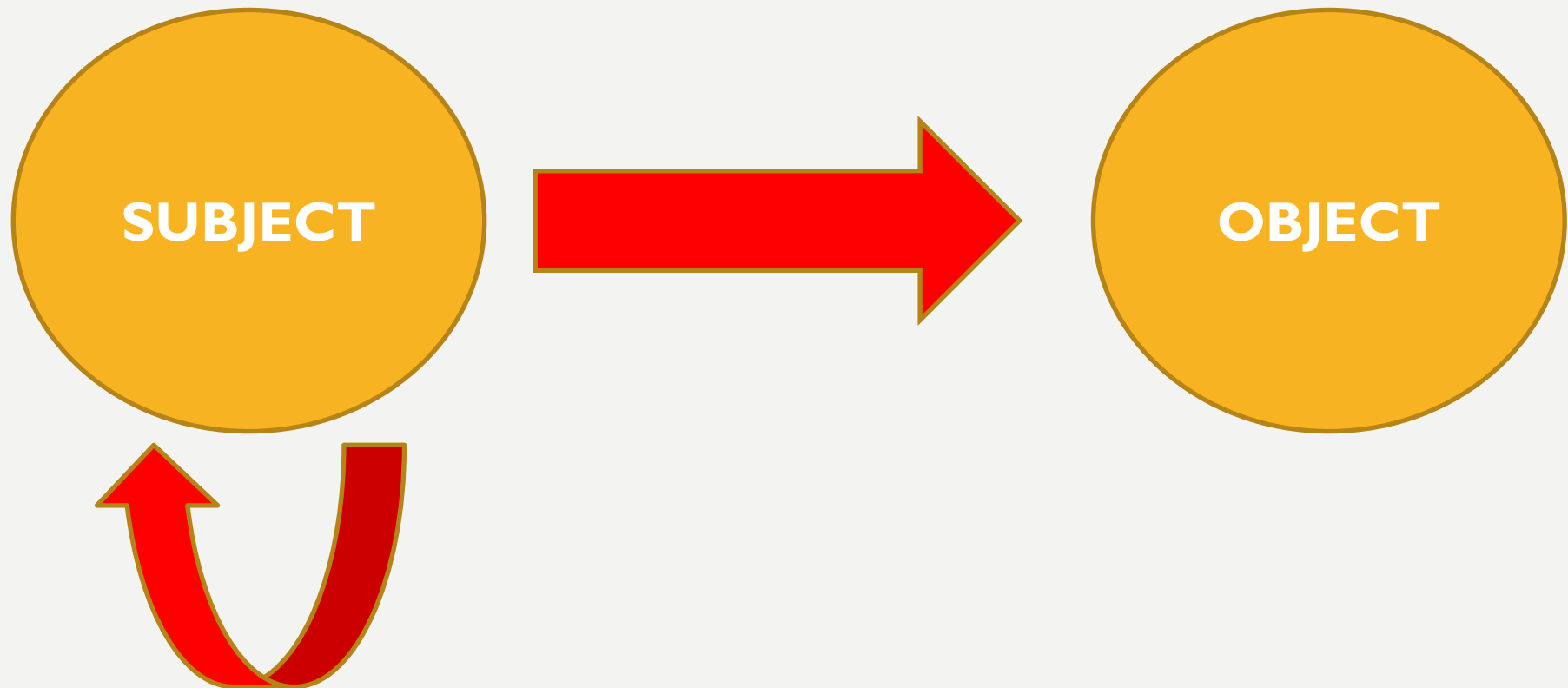
DE *IDEEËN* ALS *EINDDOEL* (= **KWALITEIT**)



PROGRAMMA

1. Introductie
- 2. Subjectief**
3. Objectief
4. Intersubjectief

HET SCHONE: SUBJECTIEF/OBJECTIEF



- Beauty is in the eye of the beholder
- Gevoel van 'erbij willen zijn', opwinding, enthousiasme
- Er zijn alleen maar voorkeuren. 'Mooi' = 'het bevalt me, ik vind het leuk, prettig, aangenaam, interessant - maar dat ligt aan wie ik toevallig ben. Voor iemand anders kan het net zo goed anders zijn.
- Er zijn grote verschillen van mening over de esthetische waarde van een kunstwerk
- Is er schoonheid als er geen waarnemer is?



SCHOONHEID GEEN DOEL VAN KUNST

Secondair

Schoonheid en kapitalisme

...

PROGRAMMA

1. Introductie: Plato en het schone
2. Subjectief
- 3. Objectief**
4. Intersubjectief

IS DIT EEN MOOIE VAAS?



De wet van de uitgesloten derde

1. Ja, dit is een mooie vaas
2. Nee, dit is geen mooie vaas

De politiek correcte oplossing

1. Ik vind dit een mooie vaas
2. Ik vind dit geen mooie vaas

OBJECTIEF

- Je zegt iets over de esthetische kwaliteit van het object zelf.
- Je kunt je vergissen.
- Je oordeel *verandert* niet alleen, het *verbetert* ook (als het goed is)
- Er zijn mensen die beter en minder goed kunnen oordelen.
- Schoonheid is meer dan alleen aantrekkelijkheid of behagelijkheid

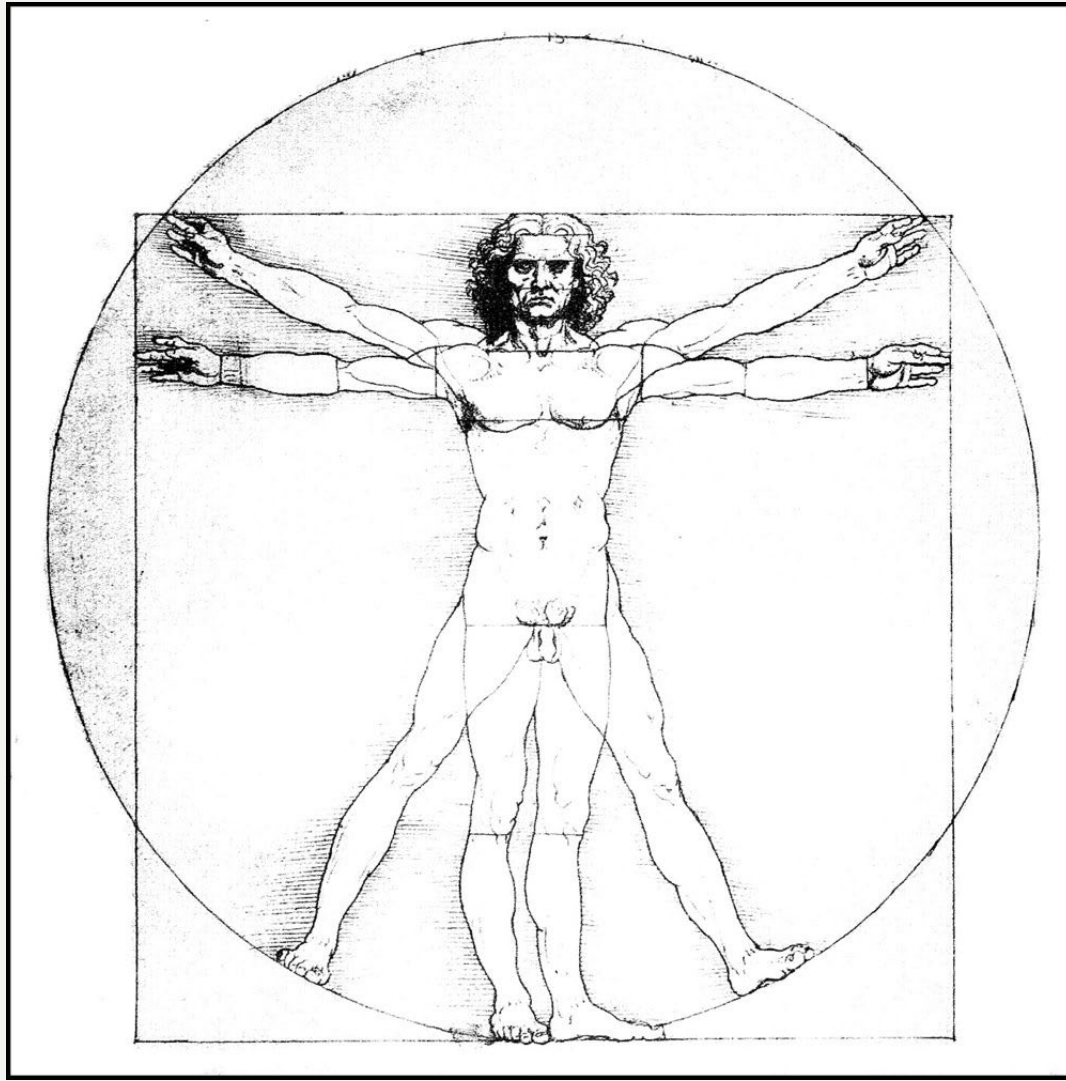


POLYKLEITO
S, *CANON*
(EN HET
GENOT
VAN EEN
OPGERUI
MDE
KAMER)



**SCHOONHEI
D ALS**

- **BALANS**
- **VERHOUDIN
GEN**
- **KLAARHEI
D**



SCHOONHEID ALS STIMULANS (MAAR NIET ZOALS U WELLICHT DENKT)

1. Een aantrekkelijk persoon

4. geestelijke aantrekkelijkheid

2. Aantrekkelijkheid in personen

5. de inhoud van de geest zelf

3. Lichamelijke aantrekkelijkheid

6. Zelf naar de ideeën

PROGRAMMA

1. Introductie: Plato en het schone
2. Subjectief
3. Objectief
- 4. Intersubjectief**

DAVID HUME: VAN OBJECT NAAR BEOORDELAAR

‘Strong sense, united to delicate sentiment, improved by practice, perfected by comparison, and cleared of all prejudice, can alone entitle critics to this valuable character; and the joint verdict of such, wherever they are to be found, is the true standard of taste and beauty.’



IMMANUEL KANT: HET *NIET* SUBJECTIEVE SUBJECT

1. Esthetisch oordeel:
uitschakeling van het
nuttige
2. Het bestaan van het ding
is niet van belang
3. Kleur, vorm en verhouding
4. Universaliteitsaanspraak



**DUS: DOKTERS ALLER LANDEN, STA OP, OEVEN UW
OORDEELSVERMOGEN, VERHEF U EN STRIJD VOOR
DE VERSPREIDING VAN SCHOONHEID EN
KWALITEIT! (EN TEGEN DE ONTLEZING, UITERAARD)**

TIPS:

- Schoonheid is een **primaire behoefte**. Niet een 'extra', sluitpost, vervelend of elitair
- Ontwikkel een oog voor '**alledaagse schoonheid**'
- Verzet je tegen het pragmatische, koester je **verbeeldingskracht**
- **Kom morgen in actie:**
 1. Sloop alle **systeemplafonds** uit uw werkruimten
 2. Gooi alle **oploskoffieautomaten** omver
 3. Verbrand standaard **kantoormeubilair**
 4. Verbied onmiddellijk het dragen van **roze broeken** door mannen

DANK VOOR UW AANDACHT!